

GOTOVI PROIZVODI

U finansijskom knjigovodstvu u knjigovodstvu evidencija o zalihama nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, delova i nedovršenih usluga, vodi se na računima:

1100 - Nedovršena Proizvodnja (evidencija o zalihama nedovršenih proizvoda)

1200 - Gotovi Proizvodi (evidencija o zalihama gotovih proizvoda)

Računi 110 i 120 su "mirujući" računi jer se na ovim računima u toku godine knjiži u toku godine samo

- početno stanje (na početku godine)
- povećanje ili smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda (na kraju godine)

Na ovim računima u toku obračunskog perioda ne sprovode se nikakva knjiženja.

Knjiženja koja se odnose na početak procesa proizvodnje, na završetak procesa proizvodnje, na prijem gotovih proizvoda u skladište, na prodaju gotovih proizvoda, na manjkove i viškove, i slično, sprovode se u pogonskom knjigovodstvu (Obračun troškova i učinaka na klasi 9)

Pravila knjiženja za Nedovršenu proizvodnju:

Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na kraju obračunskog perioda, U iznosu od 100.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		100.000
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	100.000	

Smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje na kraju obračunskog perioda u iznosu od 90.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	90.000	
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		90.000

Pravila knjiženja za Gotove proizvode:

Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda na kraju obračunskog perioda, U iznosu od 200.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		200.000
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	200.000	

Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda na kraju obračunskog perioda u iznosu od 190.000 knjiži se

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	190.000	
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA		190.000

631 - Smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda

630 - Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i nedovršenih usluga

Primer 1: Stanje zaliha na kraju obračunskog perioda (pogonsko knjigovodstvo)

Konto	Naziv Konta	Početno stanje	Stanje na kraju obrač. perioda	uvećanje	smanjenje
950	ZALIHE NEDOVRŠENA PROIZVODNJA	550.000	250.000		300.000
960	ZALIHE GOTOVI PROIZVODI	100.000	240.000	140.000	
	SVEGA	650.000	490.000	140.000	300.000

Knjiženje promena stanja zaliha na kraju obračunskog perioda

Primer 1: Stanje zaliha na kraju obračunskog perioda (pogonsko knjigovodstvo)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	160.000	
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	140.000	
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		300.000

U ovom primeru 1 na kraju obračunskog perioda došlo je do smanjenja zaliha nedovršene proizvodnje i do uvećanja zaliha gotovih proizvoda, pa bi to trebalo da bude:

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
631	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	300.000	
110	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		300.000

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
630	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		140.000
120	ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA	140.000	

napomena

950 - na dugovnoj strani su: zalihe nedovršene proizvodnje: **iznos prenet iz protekle godine po početnom stanju i iznos utvrđen obračunom proizvodnje za ovu godinu**

950 - na potražnoj strani su:

U obračunu proizvodnje: kolona **(6) planski troškovi tekuće proizvodnje ili PLANSKA CENA** a formira se iz prijemnice gotovih proizvoda u magacin gotovih proizvoda. Ako je ova iznos jednak nuli, to znači da nema magacina gotovih proizvoda i da se radi o građevinskom gradilištu.

PRILOG 2

GRAĐEVINSKA FIRMA KOJA JE SAMO IZVOĐAČ

(uputstvo za obračun proizvodnje za gradilište)

(Ima Gradilište sa koga se u finalu ne dobija Gotov proizvod jer je proizvod tuđi - investitorov. Zbog toga nema ni magacin gotovih proizvoda. Gradilište Ima troškove materijala i druge. Gradilište može da Ima nedovršenu proizvodnju. Redovno se fakturiše za izvedene građevinske radove na Gradilištu. Fakturiše se investitoru građevinskog objekta. Ako je na kraju poslovne godine sve fakturisano, tada je iznos nedovršene proizvodnje jednak nuli. Ako nije sve fakturisano, tada je iznos nedovršene proizvodnje veći od nule.

Primer 1. Nedovršena proizvodnja = 0 (SMANJENJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 80

Nedovršena proizvodnja ove godine = 0

U odnosu na prošlu godinu postoji **smanjenje** nedovršene proizvodnje $120-0=120$

Utrošak ove godine = troškovi 80 + nedovršena proizvodnja 120 = 200

Troškovi prodatih proizvoda = Utrošak 200 - Nedovršena proizvodnja 0 = 200

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	80	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		80
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		200
9801	GR.TROŠKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	200	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	200	200
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		120
6310	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	120	

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **NULA**:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
80			120
	200		
200	200	120	120

Primer 2. Nedovršena proizvodnja =180 (UVEĆANJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 200

Nedovršena proizvodnja ove godine = 180

U odnosu na prošlu godinu postoji uvećanje nedovršene proizvodnje $120-180=60$

Utrošak ove godine = $200 + 120 = 320$

Troškovi prodatih proizvoda = $Utrošak 320 - Nedovršena proizvodnja 180 = 140$

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	200	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		200
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		140
9801	GR.TROŠKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	140	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	140	140
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	60	
6300	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		60

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **180 din:**

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
200		60	
	140		
320	140	180	0

Primer 3. Nedovršena proizvodnja =90 (SMANJENJE zaliha nedovršene proizvodnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 200

Nedovršena proizvodnja ove godine = 90

U odnosu na prošlu godinu postoji **umanjenje** nedovršene proizvodnje $120-90=30$

Utrošak ove godine = $200 + 120 = 320$

Troškovi prodatih proizvoda = Utrošak 320 - Nedovršena proizvodnja 90 = **230**

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	200	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		200
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		230
9801	GR.TROŠKOVI PRODATIH GOT.PROIZVODA	230	
9601	GR.GOTOVI PROIZVODI PO CENI KOŠTANJA	230	230
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		30
6310	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE SMANJENJE	30	

Novo stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz ove godine je **90 din**:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
120		120	
200			30
	230		
320	230	120	30

PRILOG 1

GRAĐEVINSKA FIRMA KOJA JE INVESTITOR I IZVOĐAČ

(uputstvo za obračun proizvodnje za gradilište)

Firma Ima Gradilište sa koga se u finalu dobija Gotov proizvod koji se prijemnicom Gotovog proizvoda smešta u magacin gotovih proizvoda. Ako je gotov proizvod stan ili garaža, tada se internim računom prenosi u maloprodaju proizvoda odakle se prodaje fizičkim licima građanima. Gradilište Ima troškove materijala i druge. Gradilište Ima nedovršenu proizvodnju. Investitor-izvođač nikome Ne fakturiše za izvedene građevinske radove na Gradilištu

Primer 1. Nedovršena proizvodnja = 0 (prva godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je NULA:

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
0		0	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 50

Nedovršena proizvodnja ove godine = 50 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	50	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		50
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	50	
6300	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		50

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju prve godine je 50 din.

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	

Primer 2. Nedovršena proizvodnja = 50 (druga godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je 50 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 30

Nedovršena proizvodnja ove godine = 30 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE	30	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		30

1100	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	30	
6300	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		30

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju druge godine je 80 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	

Primer 3. Nedovršena proizvodnja = 30 (treća godina izgradnje)

preneto stanje zaliha nedovršene proizvodnje iz prošle godine je 80 din

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	

Direktni i indirektni troškovi ove godine = 20

Nedovršena proizvodnja ove godine = 20 (uvek je ista kao troškovi)

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	20	
9020	RAČUN ZA PREUZIMANJE TROŠKOVA		20
1100	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE	20	
6300	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE UVEĆANJE		20

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje na kraju izgradnje ili na kraju treće godine je 100

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	
20		20	
100	0	100	0

Dakle, građevinski objekat je završen ali još uvek nije pretvoren u gotov proizvod već se ceo objekat još uvek vodi kao Zaliha nedovršene proizvodnje u ukupnom iznosu koji je knjižen na kontima 9500 i 1100 odnosno u iznosu od = 100 din

Kada se za građevinski objekat dobije upotrebna dozvola i ostale dozvole i dokumentacija, on se potom prijemnice gotovih proizvoda uvodi u magacin gotovih proizvoda čime se dobija nalog knjiženja:

Prijemnica gotovog proizvoda, odnosno prevođenje zaliha nedovršene proizvodnje u gotove proizvode u pogonskom knjigovodstvu firme:

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
9500	ZALIHE NEDOVršENE PROIZVODNJE		100
9600	GOTOVI PROIZVODI NA ZALIHAMA	100	

Uz ovaj nalog knjiženja mora se obavezno dodati i nalog za Prevođenje zaliha nedovršene proizvodnje u gotove proizvode u glavnoj knjizi firme

Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
1100	ZALIHE NEDOVRŠENE PROIZVODNJE		100
1200	GOTOVI PROIZVODI NA ZALIHAMA	100	

Stanje zaliha nedovršene proizvodnje posle ovoga je = 0

9500		1100	
DUG	POT	DUG	POT
50		50	
30		30	
20		20	
	100		100
100	100	100	100

Napomena:

Prijemnica gotovog građevinskog proizvoda ili gotovih građevinskih proizvoda u magacin gotovih proizvoda ne radi se po planskoj ceni proizvoda već se radi po stvarnoj ceni koštanja proizvoda, koja je u tom momentu precizno utvrđena i poznata, i u našem primeru iznosi **100 din.**

Ako je građevinski proizvod bila stambena zgrada sa 10 stanova ukupne kvadrature 25 m², tada se dobije stvarna cena kvadrata $100 : 25 = 4 \text{ din/m}^2$. Kvadratura svakog stana pomnoži se sa 4 din i dobije se stvarna cena stana. Stan se tada može prijemnicom proizvoda primiti u magacin gotovih proizvoda po toj **Stvarnoj ceni stana.**

Prodajna cena stana određuje se u skladu sa tržišnim cenama od strane investitora i vlasnika stana i najčešće je različita od Stvarne cene stana. Na prodajnu cenu stana u momentu prodaje dodaje se i PDV. Ako je stan iz magacina gotovih proizvoda putem internog računa prenet u maloprodaju proizvoda, tada u toj maloprodaji stan ima **Maloprodajnu cenu stana** u kojoj se sadrži i PDV.

Mića i Coba 22.01.2017 u Negotinu